

КРИПТОГРАФИЈА

- ПЕТИ ДЕО -

ДОЦ. ДР ДРАГАН ЂОКИЋ

Математички факултет, Универзитет у Београду

`dragan.djokic@matf.bg.ac.rs`

12. март 2024.

- ▶ Многи криптосистеми са јавним кључем (Дифи-Хелман, Меси-Омура, ЕлГамал, ...) имају унапређену верзију која се заснива на елиптичким кривама

- ▶ Многи криптосистеми са јавним кључем (Дифи-Хелман, Меси-Омура, ЕлГамал, ...) имају унапређену верзију која се заснива на елиптичким кривама
- ▶ Предност: Могуће је постићи исту заштиту са мањим кључем који користи ЕК
  - ▶ Пример: 256-битни кључ заснован на елиптичким кривама мења 3072-битни кључ

- ▶ Многи криптосистеми са јавним кључем (Дифи-Хелман, Меси-Омура, ЕлГамал, ...) имају унапређену верзију која се заснива на елиптичким кривама
- ▶ Предност: Могуће је постићи исту заштиту са мањим кључем који користи ЕК
  - ▶ Пример: 256-битни кључ заснован на елиптичким кривама мења 3072-битни кључ
- ▶ ЕК се користе у криптоанализи, посебно за напад на РСА. Чак и ако РСА не користи ЕК, може бити нападнут алгоритмом који користи ЕК
  - ▶ Видели смо: Полардов $(p - 1)$ -метод факторизације је спор ако n нема прост чинилац p тд. $p - 1$ је B -гладак. Са ЕК биће довољно да неки од $p + s$ (за мало s) буде B -гладак

- Елиптичка крива над $\mathbb{R}$ је крива дефинисана једначином

$$E : y^2 = x^3 + ax + b,$$

где су $a, b \in \mathbb{R}$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$

- ▶ Елиптичка крива над $\mathbb{R}$ је крива дефинисана једначином

$$E : y^2 = x^3 + ax + b,$$

где су $a, b \in \mathbb{R}$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$

- ▶ На скуп решења се додаје још једна „бесконечно далека“ тачка $\mathcal{O}$, па је

- ▶ Елиптичка крива над $\mathbb{R}$ је крива дефинисана једначином

$$E : y^2 = x^3 + ax + b,$$

где су $a, b \in \mathbb{R}$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$

- ▶ На скуп решења се додаје још једна „бесконечно далека“ тачка $\mathcal{O}$, па је

ДЕФИНИЦИЈА

$$E(\mathbb{R}) = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid y^2 = x^3 + ax + b\} \cup \{\mathcal{O}\}$$

Sage има имплементирани функције за рад са ЕК

```
Save Copy Run Sage-10.1
E = EllipticCurve([-5, 4])
E
-----
Elliptic Curve defined by  $y^2 = x^3 - 5x + 4$  over Rational Field
```


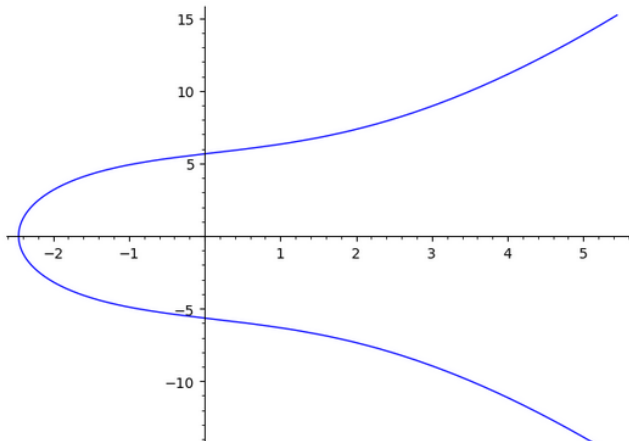
Sage има имплементирани функции за рад са ЕК

Save Copy Run Sage-10.1

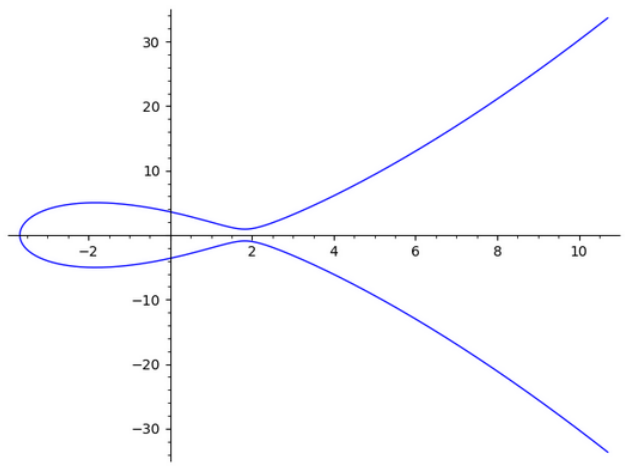
```
E = EllipticCurve([-5, 4])  
E
```

Elliptic Curve defined by $y^2 = x^3 - 5x + 4$ over Rational Field

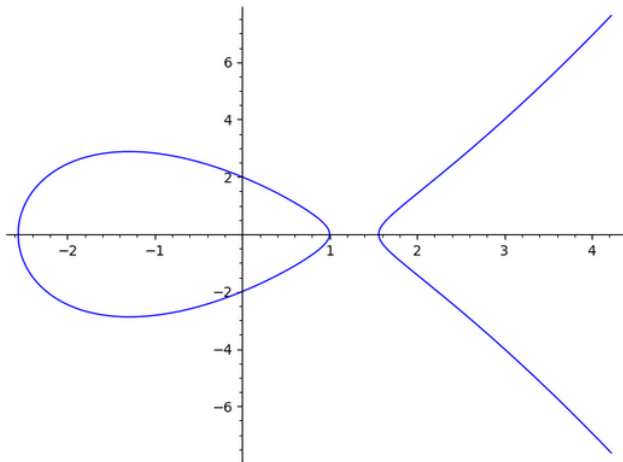
```
E = EllipticCurve([7, 32])  
E.plot()
```


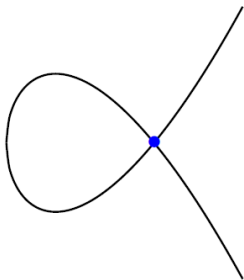
```
E = EllipticCurve([-10, 13])  
E.plot()
```


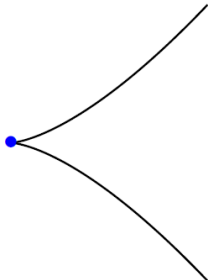
```
E = EllipticCurve([-5, 4])  
E.plot()
```


Тачка $\mathcal{O}$ се не види

Singular curve
 $y^2 = x^3 - 3x + 2$
over $\mathbb{R}$.

Singular curve
 $y^2 = x^3$
over $\mathbb{R}$.

Нису елиптичке криве јер је $\Delta = 0$

- ▶ $E(\mathbb{R})$ се може видети као крива у пројективној равни $\mathbb{RP}^2 = (\mathbb{R}^3 \setminus \{(0, 0, 0)\}) / \sim$, где је $(X, Y, Z) \sim (X', Y', Z')$ ако $\lambda(X, Y, Z) = (X', Y', Z')$, за неко $\lambda \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$

- ▶ $E(\mathbb{R})$ се може видети као крива у пројективној равни $\mathbb{RP}^2 = (\mathbb{R}^3 \setminus \{(0, 0, 0)\}) / \sim$, где је $(X, Y, Z) \sim (X', Y', Z')$ ако $\lambda(X, Y, Z) = (X', Y', Z')$, за неко $\lambda \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$
- ▶ Ако је $Z \neq 0$ имамо $(X, Y, Z) \sim (\frac{X}{Z}, \frac{Y}{Z}, 1)$ што је реална равна
- ▶ и имамо неки „додатак“ када је $Z = 0$

- ▶ $E(\mathbb{R})$ се може видети као крива у пројективној равни $\mathbb{RP}^2 = (\mathbb{R}^3 \setminus \{(0, 0, 0)\}) / \sim$, где је $(X, Y, Z) \sim (X', Y', Z')$ ако $\lambda(X, Y, Z) = (X', Y', Z')$, за неко $\lambda \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$
- ▶ Ако је $Z \neq 0$ имамо $(X, Y, Z) \sim (\frac{X}{Z}, \frac{Y}{Z}, 1)$ што је реална равна
- ▶ и имамо неки „додатак“ када је $Z = 0$
- ▶ Тада је крива $E(\mathbb{R})$ задата са $Y^2Z = X^3 + aXZ^2 + bZ^3$ при чему $(x, y) = (\frac{X}{Z}, \frac{Y}{Z}) \leftrightarrow (\frac{X}{Z}, \frac{Y}{Z}, 1)$ и $(0, 1, 0) \leftrightarrow \mathcal{O}$

- ▶ $E(\mathbb{R})$ се може видети као крива у пројективној равни $\mathbb{RP}^2 = (\mathbb{R}^3 \setminus \{(0, 0, 0)\}) / \sim$, где је $(X, Y, Z) \sim (X', Y', Z')$ ако $\lambda(X, Y, Z) = (X', Y', Z')$, за неко $\lambda \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$
- ▶ Ако је $Z \neq 0$ имамо $(X, Y, Z) \sim (\frac{X}{Z}, \frac{Y}{Z}, 1)$ што је реална равн
- ▶ и имамо неки „додатак“ када је $Z = 0$
- ▶ Тада је крива $E(\mathbb{R})$ задата са $Y^2Z = X^3 + aXZ^2 + bZ^3$ при чему $(x, y) = (\frac{X}{Z}, \frac{Y}{Z}) \leftrightarrow (\frac{X}{Z}, \frac{Y}{Z}, 1)$ и $(0, 1, 0) \leftrightarrow \mathcal{O}$

```

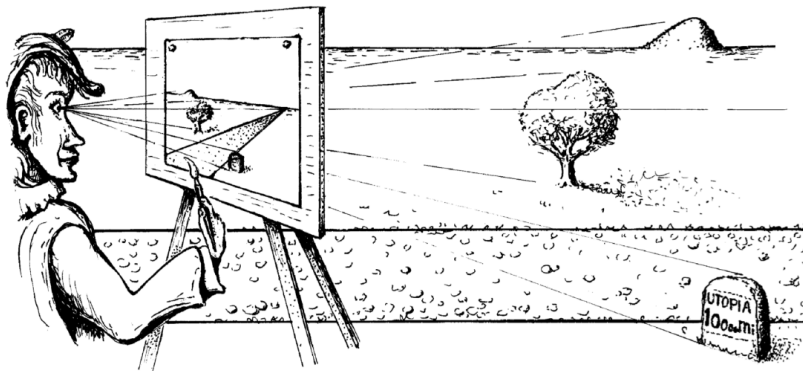
E = EllipticCurve([-5,4])
P = E([3,4])
P

```

(3 : 4 : 1)

Sage рачуна у пројективним координатама

- ▶ Око = координатни почетак
- ▶ Све тачке са праве кроз око (у 3Д) се на слици (2Д) виде као једна иста тачка

ОПЕРАЦИЈЕ НА ЕЛИПТИЧКОЈ КРИВОЈ $E(\mathbb{R})$

- ▶ За $P = (x, y) \in E(\mathbb{R})$ дефинишемо $\ominus P = (x, -y)$ и $\ominus \mathcal{O} = \mathcal{O}$

ОПЕРАЦИЈЕ НА ЕЛИПТИЧКОЈ КРИВОЈ $E(\mathbb{R})$

- ▶ За $P = (x, y) \in E(\mathbb{R})$ дефинишемо $\ominus P = (x, -y)$ и $\ominus \mathcal{O} = \mathcal{O}$
- ▶ За $P, Q \in E(\mathbb{R})$ дефинишемо сабирање $P \oplus Q$:
  1. ако је $P = \mathcal{O}$: $\mathcal{O} \oplus Q = Q$
  2. ако је $Q = \mathcal{O}$: $P \oplus \mathcal{O} = P$
  3. ако је $Q = \ominus P \neq \mathcal{O}$: $P \oplus Q = \mathcal{O}$
  4. ако је $P, Q \neq \mathcal{O}$, $Q \neq P, \ominus P$: повучемо праву l кроз P и Q
    - 4.1 или l сече ЕК у још тачно једној тачки $R (\neq P, Q)$
    - 4.2 или је l тангентна на ЕК у једној од тачака P и Q , означимо је са Rтада је $P \oplus Q = \ominus R$
  5. ако је $P = Q \neq \mathcal{O}, \ominus P$: повучемо тангенту l на ЕК у тачки P , она ће пресећи ЕК у још тачно једној тачки R (различитој од P). Тада је $2P = P \oplus P = \ominus R$

ОПЕРАЦИЈЕ НА ЕЛИПТИЧКОЈ КРИВОЈ $E(\mathbb{R})$

- ▶ За $P = (x, y) \in E(\mathbb{R})$ дефинишемо $\ominus P = (x, -y)$ и $\ominus \mathcal{O} = \mathcal{O}$
- ▶ За $P, Q \in E(\mathbb{R})$ дефинишемо сабирање $P \oplus Q$:
  1. ако је $P = \mathcal{O}$: $\mathcal{O} \oplus Q = Q$
  2. ако је $Q = \mathcal{O}$: $P \oplus \mathcal{O} = P$
  3. ако је $Q = \ominus P \neq \mathcal{O}$: $P \oplus Q = \mathcal{O}$
  4. ако је $P, Q \neq \mathcal{O}$, $Q \neq P, \ominus P$: повучемо праву l кроз P и Q
    - 4.1 или l сече ЕК у још тачно једној тачки $R (\neq P, Q)$
    - 4.2 или је l тангентна на ЕК у једној од тачака P и Q , означимо је са Rтада је $P \oplus Q = \ominus R$
  5. ако је $P = Q \neq \mathcal{O}, \ominus P$: повучемо тангенту l на ЕК у тачки P , она ће пресећи ЕК у још тачно једној тачки R (различитој од P). Тада је $2P = P \oplus P = \ominus R$
- ▶ Случај 4.1 је најважнији, све остало су неки гранични случајеви тога

ТЕОРЕМА (ГРУПНИ ЗАКОН НА ЕК)

$(E(\mathbb{R}), \oplus, \ominus, \mathcal{O})$ је Абелова група.

ТЕОРЕМА (ГРУПНИ ЗАКОН НА ЕК)

$(E(\mathbb{R}), \oplus, \ominus, \mathcal{O})$ је Абелова група.

Гледано у пројективном простору $\mathbb{RP}^2$:

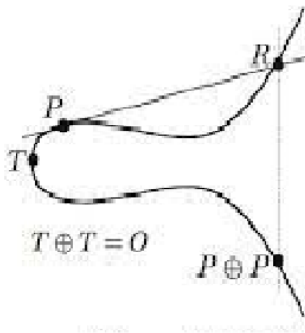
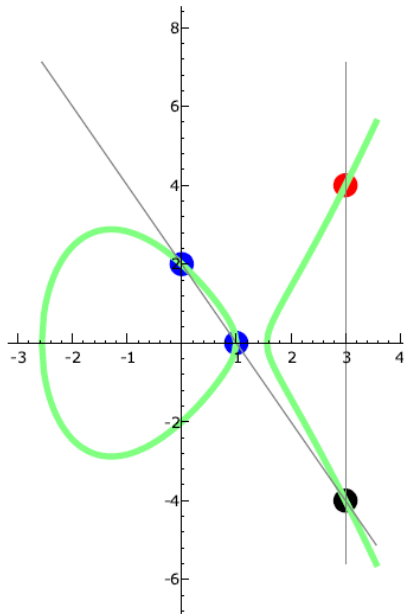
- ▶ ЕК $E(\mathbb{R})$ је допуњена тачком $\mathcal{O} = (0, 1, 0)$
- ▶ права l је исто допуњена бесконачно далеком тачком $(x, y, 0)$ која не мора бити $\mathcal{O}$

ТЕОРЕМА (ГРУПНИ ЗАКОН НА ЕК)

$(E(\mathbb{R}), \oplus, \ominus, \mathcal{O})$ је Абелова група.

Гледано у пројективном простору $\mathbb{RP}^2$:

- ▶ ЕК $E(\mathbb{R})$ је допуњена тачком $\mathcal{O} = (0, 1, 0)$
- ▶ права l је исто допуњена бесконачно далеком тачком $(x, y, 0)$ која не мора бити $\mathcal{O}$
- ▶ Тада се $E(\mathbb{R})$ и l секу у тачно 3 (не обавезно различите) тачке $P, Q, R \in \mathbb{RP}^2$ тд. $P \oplus Q \oplus R = \mathcal{O}$

$$(1, 0) \oplus (0, 2) = (3, 4) \text{ on } y^2 = x^3 - 5x + 4$$

У 4. и 5. случају дефиниције $\oplus$ можемо да изведемо једначину праве l и затим нађемо њен пресек (заједничко решење) са елиптичком кривом. Ако су $P = (x_1, y_1)$ и $Q = (x_2, y_2)$ добијамо $P \oplus Q = (x_3, y_3)$ где је

$$\text{За } P \neq Q \quad \left[\begin{array}{l} x_3 = \left(\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \right)^2 - x_1 - x_2; \\ y_3 = -y_1 + \left(\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} \right) (x_1 - x_3). \end{array} \right.$$

$$\text{За } P = Q \quad \left[\begin{array}{l} x_3 = \left(\frac{3x_1^2 + a}{2y_1} \right)^2 - 2x_1; \\ y_3 = -y_1 + \left(\frac{3x_1^2 + a}{2y_1} \right) (x_1 - x_3). \end{array} \right.$$

($x_1 \neq x_2$ у 4. случају и $y_1 \neq 0$ у 5.)

Надаље: q је степен простог броја $p \neq 2, 3$

Надаље: q је степен простог броја $p \neq 2, 3$

ДЕФИНИЦИЈА

$$E(\mathbb{F}_q) = \{(x, y) \in \mathbb{F}_q \times \mathbb{F}_q \mid y^2 = x^3 + ax + b\} \cup \{\mathcal{O}\},$$

где су $a, b \in \mathbb{F}_q$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$.

Надаље: q је степен простог броја $p \neq 2, 3$

ДЕФИНИЦИЈА

$$E(\mathbb{F}_q) = \{(x, y) \in \mathbb{F}_q \times \mathbb{F}_q \mid y^2 = x^3 + ax + b\} \cup \{\mathcal{O}\},$$

где су $a, b \in \mathbb{F}_q$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$.

- ▶ Сад је теже видети геометријски, али $\oplus$ и $\ominus$ се могу рачунати алгебарски (помоћу формула са претх. слајда)

Надаље: q је степен простог броја $p \neq 2, 3$

ДЕФИНИЦИЈА

$$E(\mathbb{F}_q) = \{(x, y) \in \mathbb{F}_q \times \mathbb{F}_q \mid y^2 = x^3 + ax + b\} \cup \{\mathcal{O}\},$$

где су $a, b \in \mathbb{F}_q$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$.

- ▶ Сад је теже видети геометријски, али $\oplus$ и $\ominus$ се могу рачунати алгебарски (помоћу формула са претх. слајда)
- ▶ $(E(\mathbb{F}_q), \oplus, \ominus, \mathcal{O})$ је Абелова група

Надаље: q је степен простог броја $p \neq 2, 3$

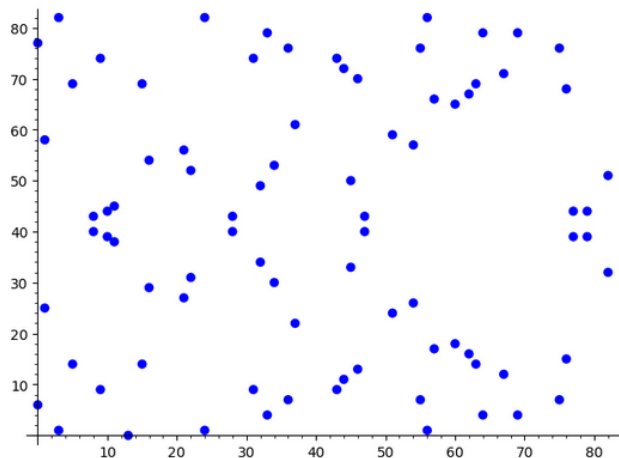
ДЕФИНИЦИЈА

$$E(\mathbb{F}_q) = \{(x, y) \in \mathbb{F}_q \times \mathbb{F}_q \mid y^2 = x^3 + ax + b\} \cup \{\mathcal{O}\},$$

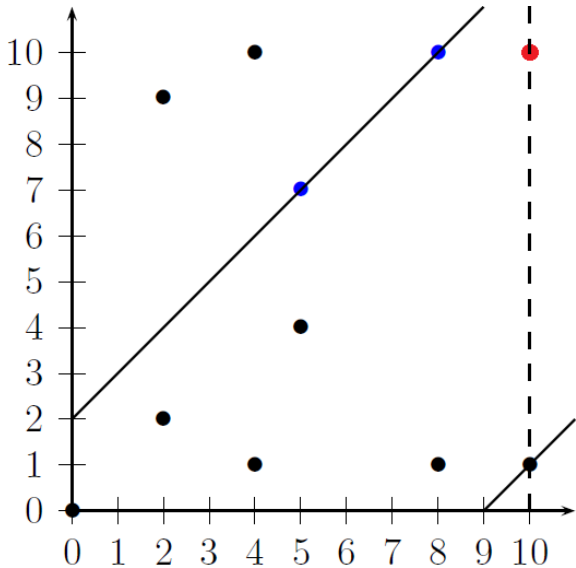
где су $a, b \in \mathbb{F}_q$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$.

- ▶ Сад је теже видети геометријски, али $\oplus$ и $\ominus$ се могу рачунати алгебарски (помоћу формула са претх. слајда)
- ▶ $(E(\mathbb{F}_q), \oplus, \ominus, \mathcal{O})$ је Абелова група
- ▶ Уобичајено је да се пише $E(\mathbb{F}_q)$, али је можда исправније $E(\mathbb{F}_q; a, b)$ јер зависи од 3 параметра q, a и b

```
E = EllipticCurve(GF(83), [7,36])
E.plot(pointsize=45)
```


Елиптичка крива $y^2 = x^3 + 7x + 36$ над пољем $\mathbb{Z}_{83}$, тачка $\mathcal{O}$ се не види

$(5, 7) \oplus (8, 10) = (10, 1)$ на ЕК $y^2 = x^3 - 2x$ над полем $\mathbb{Z}_{11}$

Пример: Одредити све тачке Елиптичке криве $y^2 = x^3 + 3x + 8$ на пољем $\mathbb{Z}_{13}$

y	0	± 1	± 2	± 3	± 4	± 5	± 6
y^2	0	1	4	9	3	12	10

Sada možemo da za svako $x \in \{0, 1, 2, \dots, 12\}$ odredimo vrednost za y^2 jednostavnom zamenom vrednosti u jednačinu krive.

$x = 0 \rightarrow y^2 = 8 \rightarrow 8$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=0$.

$x = 1 \rightarrow y^2 = 12 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 5$ pa dobijamo dve tačke krive: (1, 5) i (1, 8).

$x = 2 \rightarrow y^2 = 9 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 3$ pa dobijamo dve tačke krive: (2, 3) i (2, 10).

$x = 3 \rightarrow y^2 = 5 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=3$.

$x = 4 \rightarrow y^2 = 6 \rightarrow 6$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=4$.

$x = 5 \rightarrow y^2 = 5 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=5$.

$x = 6 \rightarrow y^2 = 8 \rightarrow 8$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=6$.

$x = 7 \rightarrow y^2 = 8 \rightarrow 8$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=7$.

$x = 8 \rightarrow y^2 = 11 \rightarrow 11$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=8$.

$x = 9 \rightarrow y^2 = 10 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 6$ pa dobijamo dve tačke krive: (9, 6) i (9, 7).

$x = 10 \rightarrow y^2 = 11 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=10$.

$x = 11 \rightarrow y^2 = 7 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=11$.

$x = 12 \rightarrow y^2 = 4 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 2$ pa dobijamo dve tačke krive: (12, 2) i (12, 11).

$$E(\mathbb{F}_{13}) = \{\emptyset, (1, 5), (1, 8), (2, 3), (2, 10), (9, 6), (9, 7), (12, 2), (12, 11)\}$$

Израчунајте $\underbrace{(1,8)}_P \oplus \underbrace{(9,7)}_Q$ на ел. кривој $E: y^2 = x^3 + 3x + 8$ над $\mathbb{Z}_{13}$

као рајунт mod 13:

Правна l која садржи P и Q : $y - 8 = \frac{8-7}{1-9}(x-1)$ иј. $y - 8 = 8(x-1)$
 $= \frac{1}{-8} = \frac{1}{5} = 8$ $y = 8x$

$$E \cap l: (8x)^2 = x^3 + 3x + 8$$

$$x^3 - \underbrace{64}_{+1}x^2 + 3x + 8 = 0$$

$$P \oplus Q = \ominus R$$

Бијетова табела $x_P + x_Q + x_R = -1$

$$\begin{matrix} 1 & 9 \\ 1 & 9 \end{matrix}$$

$$x_R = -11 = 2$$

$$y_R = 8 \cdot 2 = 3$$

$$P \oplus Q = (2, -3) = (2, 10)$$

Израчунајте $2(9, 7)$ на ел. кривој $E: y^2 = x^3 + 3x + 8$ над $\mathbb{Z}_{13}$

Радо раду $\text{mod } 13$:

Тангентна на E у тачки P : $y - 7 = f'(9)(x - 9)$ иј: $y - 7 = 12(x - 9)$

$$y = f(x) = \sqrt{x^3 + 3x + 8}$$

(geo E који $\ni P$)

$$y = 12x + 9$$
$$y = 12x + 16$$
$$y = -x + 3$$

$$f'(x) = \frac{3x^2 + 3}{2\sqrt{x^3 + 3x + 8}} = \frac{3x^2 + 3}{2y}$$

$$f'(9) = \frac{3 \cdot 81 + 3}{2 \cdot 7} = \frac{3 \cdot 3 + 3}{1} = 12$$

$$E \cap l: (-x+3)^2 = x^3 + 3x + 8$$

$$x^3 - x^2 + \dots = 0$$

Билетова таблица $\Rightarrow 2P = \ominus R$

$$2x_P + x_R = +1$$

$$2 \cdot 9 = 5$$

$$x_R = 1 - 5 = 9$$

$$y_R = -9 + 3 = -6$$

$$2P = (9, 6)$$

Таблица сабирања на кривој $y^2 = x^3 + x + 2$ на пољем $\mathbb{Z}_{13}$

+	∞	(1.2)	(1.11)	(2.5)	(2.8)	(6.4)	(6.9)	(7.1)	(7.12)	(9.5)	(9.8)	(12.0)
∞	∞	(1.2)	(1.11)	(2.5)	(2.8)	(6.4)	(6.9)	(7.1)	(7.12)	(9.5)	(9.8)	(12.0)
(1.2)	(1.2)	(12.0)	∞	(6.9)	(7.1)	(2.8)	(9.5)	(9.8)	(2.5)	(7.12)	(6.4)	(1.11)
(1.11)	(1.11)	∞	(12.0)	(7.12)	(6.4)	(9.8)	(2.5)	(2.8)	(9.5)	(6.9)	(7.1)	(1.2)
(2.5)	(2.5)	(6.9)	(7.12)	(9.8)	∞	(1.11)	(6.4)	(1.2)	(7.1)	(2.8)	(12.0)	(9.5)
(2.8)	(2.8)	(7.1)	(6.4)	∞	(9.5)	(6.9)	(1.2)	(7.12)	(1.11)	(12.0)	(2.5)	(9.8)
(6.4)	(6.4)	(2.8)	(9.8)	(1.11)	(6.9)	(2.5)	∞	(9.5)	(12.0)	(1.2)	(7.12)	(7.1)
(6.9)	(6.9)	(9.5)	(2.5)	(6.4)	(1.2)	∞	(2.8)	(12.0)	(9.8)	(7.1)	(1.11)	(7.12)
(7.1)	(7.1)	(9.8)	(2.8)	(1.2)	(7.12)	(9.5)	(12.0)	(2.5)	∞	(1.11)	(6.9)	(6.4)
(7.12)	(7.12)	(2.5)	(9.5)	(7.1)	(1.11)	(12.0)	(9.8)	∞	(2.8)	(6.4)	(1.2)	(6.9)
(9.5)	(9.5)	(7.12)	(6.9)	(2.8)	(12.0)	(1.2)	(7.1)	(1.11)	(6.4)	(9.8)	∞	(2.5)
(9.8)	(9.8)	(6.4)	(7.1)	(12.0)	(2.5)	(7.12)	(1.11)	(6.9)	(1.2)	∞	(9.5)	(2.8)
(12.0)	(12.0)	(1.11)	(1.2)	(9.5)	(9.8)	(7.1)	(7.12)	(6.4)	(6.9)	(2.5)	(2.8)	∞

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_q)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_q$ тд.
 $y^2 = x^3 + ax + b$?

- ▶ да поједноставимо $q = p$ прост

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_q)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_q$ тд.
 $y^2 = x^3 + ax + b$?

- ▶ да поједноставимо $q = p$ прост
- ▶ Интуитивно:

$$\begin{aligned} & \underbrace{1}_0 + \text{број реш. по } x, y \\ &= 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} \text{број реш. по } y \text{ за фикс. } x \\ &= 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} \left(1 + \left(\frac{x^3 + ax + b}{p} \right) \right) \\ &= p + 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} \left(\frac{x^3 + ax + b}{p} \right) \end{aligned}$$

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_q)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_q$ тд.
 $y^2 = x^3 + ax + b$?

- ▶ да поједноставимо $q = p$ прост
- ▶ Интуитивно:

$$\begin{aligned} & \underbrace{1}_0 + \text{број реш. по } x, y \\ &= 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} \text{број реш. по } y \text{ за фикс. } x \\ &= 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} \left(1 + \left(\frac{x^3 + ax + b}{p} \right) \right) \\ &= p + 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} \left(\frac{x^3 + ax + b}{p} \right) \end{aligned}$$

- ▶ Како $\left(\frac{\cdot}{p} \right)$ насумично узима вредности ± 1 очекујемо да је сума мала

ХАСЕОВА ТЕОРЕМА

Кардиналност групе $E(\mathbb{F}_q)$ је $q + 1 + s$, где је $s \leq 2\sqrt{q}$.
Додатно, за сваку целобројну вредност $s \in [-2\sqrt{q}, 2\sqrt{q}]$
постоји ЕК $E(\mathbb{F}_q)$ тд. је $|E(\mathbb{F}_q)| = q + 1 + s$

ХАСЕОВА ТЕОРЕМА

Кардиналност групе $E(\mathbb{F}_q)$ је $q + 1 + s$, где је $s \leq 2\sqrt{q}$.
Додатно, за сваку целобројну вредност $s \in [-2\sqrt{q}, 2\sqrt{q}]$
постоји ЕК $E(\mathbb{F}_q)$ тд. је $|E(\mathbb{F}_q)| = q + 1 + s$

Кључна идеја:

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$

ХАСЕОВА ТЕОРЕМА

Кардиналност групе $E(\mathbb{F}_q)$ је $q + 1 + s$, где је $s \leq 2\sqrt{q}$.
Додатно, за сваку целобројну вредност $s \in [-2\sqrt{q}, 2\sqrt{q}]$
постоји ЕК $E(\mathbb{F}_q)$ тд. је $|E(\mathbb{F}_q)| = q + 1 + s$

Кључна идеја:

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Уместо фиксне кардиналности $q - 1$ имамо слободу $[q + 1 - 2\sqrt{q}, q + 1 + 2\sqrt{q}]$

Помоћу Sage-а можемо наћи тачке са елиптичких кривих над $\mathbb{Z}_7$ (видимо да њихов број није увек исти!)

Save Copy Run SageMath 10.1

```
E = EllipticCurve(GF(7),[1,3])
E.points()
```

[(0 : 1 : 0), (4 : 1 : 1), (4 : 6 : 1), (5 : 0 : 1), (6 : 1 : 1), (6 : 6 : 1)]

Save Copy Run SageMath 10.1

```
E = EllipticCurve(GF(7),[2,6])
E.points()
```

[(0 : 1 : 0), (1 : 3 : 1), (1 : 4 : 1), (2 : 2 : 1), (2 : 5 : 1), (3 : 2 : 1), (3 : 5 : 1), (4 : 1 : 1), (4 : 6 : 1), (5 : 1 : 1), (5 : 6 : 1)]

Save Copy Run SageMath 10.1

```
E = EllipticCurve(GF(7),[6,6])
E.points()
```

[(0 : 1 : 0), (3 : 3 : 1), (3 : 4 : 1), (5 : 0 : 1)]

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \dots \oplus P}_n$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \dots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \dots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је

$$100P = 2(2(P \oplus 2(2(P \oplus 2P))))$$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \dots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је

$$100P = 2(2(P \oplus 2(2(2(P \oplus 2P))))))$$

- ▶ nP се рачуна са $O(\log n)$ операција $\oplus$, а сваки $\oplus$ се реализује са неколико сабирања, одузимања, множења...

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \dots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је

$$100P = 2(2(P \oplus 2(2(2(P \oplus 2P))))))$$

- ▶ nP се рачуна са $O(\log n)$ операција $\oplus$, а сваки $\oplus$ се реализује са неколико сабирања, одузимања, множења...

ПРОБЛЕМ ДИСКРЕТНОГ ЛОГАРИТМА

Ако је познато P и nP одредити n .

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \dots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је

$$100P = 2(2(P \oplus 2(2(2(P \oplus 2P))))))$$

- ▶ nP се рачуна са $O(\log n)$ операција $\oplus$, а сваки $\oplus$ се реализује са неколико сабирања, одузимања, множења...

ПРОБЛЕМ ДИСКРЕТНОГ ЛОГАРИТМА

Ако је познато P и nP одредити n .

У пракси, ово се решава још спорије од дискретног логаритма у $\mathbb{F}_q^*$

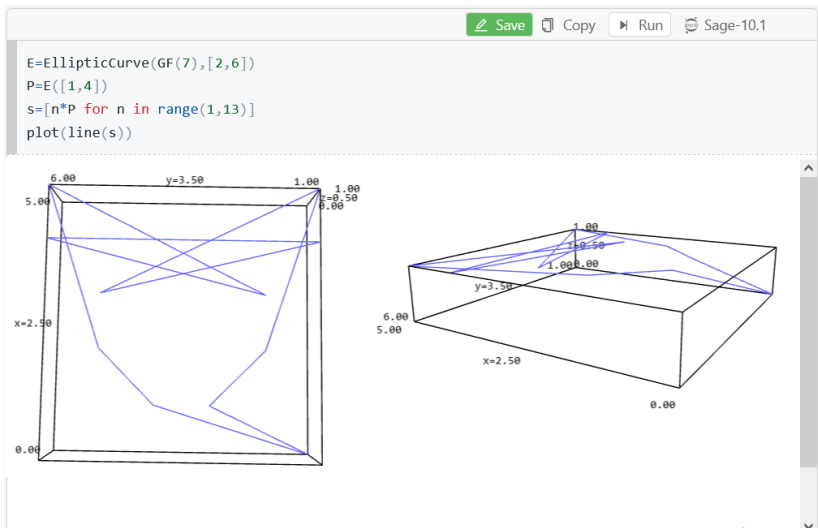
За елиптичку криву $y^2 = x^3 + 2x + 6$ над $\mathbb{Z}_7$ добијамо цикличну групу реда 11 чији је генератор $P = (1, 4)$

```
Save Copy Run SageMath 10.1
E = EllipticCurve(GF(7),[2,6])
E.points()

[(0 : 1 : 0), (1 : 3 : 1), (1 : 4 : 1), (2 : 2 : 1), (2 : 5 : 1), (3 : 2 : 1), (3 : 5 : 1), (4 : 1 : 1), (4 : 6 : 1), (5 : 1 : 1), (5 : 6 : 1)]

Save Copy Run SageMath 10.1
E = EllipticCurve(GF(7),[2,6])
P=E([1,4])
s=[n*P for n in range(1,12)]
s

[(1 : 4 : 1),
 (2 : 5 : 1),
 (5 : 6 : 1),
 (3 : 2 : 1),
 (4 : 6 : 1),
 (4 : 1 : 1),
 (3 : 5 : 1),
 (5 : 1 : 1),
 (2 : 2 : 1),
 (1 : 3 : 1),
 (0 : 1 : 0)]
```


Изломљена линија спаја $P, 2P, \dots, 10P, 11P = \mathcal{O}$ и $12P = P$

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t дужине N тд. $Nk < q$

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t дужине N тд. $Nk < q$
- ▶ Прво се t преведе у нумерички еквивалент M (као раније)

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t дужине N тд. $Nk < q$
- ▶ Прво се t преведе у нумерички еквивалент M (као раније)
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t дужине N тд. $Nk < q$
- ▶ Прво се t преведе у нумерички еквивалент M (као раније)
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)
- ▶ Покуша се са $x_0 = Mk$, уколико $y^2 = x_0^3 + ax_0 + b$ има решења, изаберемо једно такво y_0

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t дужине N тд. $Nk < q$
- ▶ Прво се t преведе у нумерички еквивалент M (као раније)
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)
- ▶ Покуша се са $x_0 = Mk$, уколико $y^2 = x_0^3 + ax_0 + b$ има решења, изаберемо једно такво y_0
- ▶ Уколико претх. нема решења покушавамо даље са $Mk + 1, Mk + 2, \dots, Mk + k - 1$ све док не пронађемо (x_0, y_0)

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t дужине N тд. $Nk < q$
- ▶ Прво се t преведе у нумерички еквивалент M (као раније)
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)
- ▶ Покуша се са $x_0 = Mk$, уколико $y^2 = x_0^3 + ax_0 + b$ има решења, изаберемо једно такво y_0
- ▶ Уколико претх. нема решења покушавамо даље са $Mk + 1, Mk + 2, \dots, Mk + k - 1$ све док не пронађемо (x_0, y_0)
- ▶ Квадратна конгруенција има решење у $\frac{1}{2}$ случајева, па је вероватноћа да ћемо у k покушаја бар једном бити успешни $1 - \frac{1}{2^k}$

Општи случај: $q = p^\alpha$ и

$$\mathbb{F}_q \cong \{ a_0 + a_1t + \cdots + a_{\alpha-1}t^{\alpha-1} \mid 0 \leq a_0, a_1, \dots, a_{\alpha-1} \leq p - 1 \}$$

- ▶ Све исто као на прошлом слајду сем:
  - ▶ Када се кодира M број $Mk + j$ (редом за $j = 0, 1, \dots, k - 1$) се запише у основи p као

$$Mk + j = a_0 + a_1p + a_2p^2 + \cdots + a_r p^r$$

($r \leq \alpha - 1$ јер је $M < q$) и покуша се да се за полином $x_0 = x_0(t) = a_0 + a_1t + \cdots + a_{r-1}t^{r-1}$ нађе полином $y_0 = y_0(t)$ тд. (x_0, y_0) припада ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

ДЕКОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

- ▶ За $q = p$ прост: M добијамо као $\left[\frac{x_0}{k} \right]$

ДЕКОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

- ▶ За $q = p$ прост: M добијамо као $\left[\frac{x_0}{k}\right]$
- ▶ Објашњење: $\left[\frac{x_0}{k}\right] = \left[M + \frac{j}{k}\right] = M$ (не знамо шта је j , само знамо да је из $[0, k - 1]$)

ДЕКОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

- ▶ За $q = p$ прост: M добијамо као $\left[\frac{x_0}{k}\right]$
  - ▶ Објашњење: $\left[\frac{x_0}{k}\right] = \left[M + \frac{j}{k}\right] = M$ (не знамо шта је j , само знамо да је из $[0, k - 1]$)
- ▶ За $q = p^\alpha$: имамо додатно корак да полином $x_0(t) = a_0 + a_1t + \dots + a_{r-1}t^{r-1}$ преведемо у број $a_0 + a_1p + \dots + a_{r-1}p^{r-1}$, даље аналогно претх. случају